

Otokar Březina

Hudba pramenů a jiné esaje

Uspořádal, k vydání připravil,

vydavatelské poznámky a doslov napsal

Petr Holman.

Frontispis a předśádky Jaroslav Šerých.

Typografie Josef Týfa.

Vydal Odeon, nakladatelství krásné literatury

a umění, n. p., jako svou 4 857. publikaci

v redakci krásné literatury. Praha 1989.

Odpovědný redaktor Vladimír Justl.

Výtvarný redaktor Vladimír Nárožník.

Technická redaktorka Hana Keslová.

Výtiskly Východočeské tiskárny, n. p., Pardubice,

závod 4, Havlíčkův Brod.

11,20 autorských archů (z toho 0,37 ilustrační doprovod),

11,49 vydavatelských archů.

601-22-855. V tomto uspořádání vydání první.

Náklad 6 500 výtisků.

13/33. 01-070-89.

Váz. 19 Kčs.

Tajemné v umění

V těch dlouhých rozhovorech, které duše vede ve svých samotách, odpovědi nemá a utajené položeny jsou před otázkami. Odpovědi jsou věčné, otázky čekají na svůj čas, aby směly býtí oděny světlem a zvukem. Hodiny, které nás provázejí s rozřatými pochodněmi, vyměňují jejich jasnost dle síly našeho zraků. A tam, kde jsme slyšeli jednou disonující šelesty sirény, uslyšíme, až zrychlí se pohyb, lahdnou škálu zákonu podrobených tónů. Dle hloubky otázek měřte výšku duše, neboť dle nich měří se vnitřní bohatství odpovědí. Jenom nejmenší část otázek přeložena byla v duších minulých a přítomných do řeči slov. Nejzávažnější a nejhlubší ukryta je v symbolech bolesti a tušení světelných záplav, v symbolech síly a lehkosti, jejichž sladkost rozpaluje nekonečnou žízeň, v symbolech tajemného oddechu věcí, jichž proměny odpovídají evolucioním naší vnitřní pravdy, v symbolech předtuch, lásky a nejistoty za soumraků plných nebezpečností, ale i plných hvězd a největší nejistoty: zraků, rozřřitých přílišným sáláním vnitřního světa. Ve všech těchto otázkách duše je sama. V tom spočívá jedno z největších tajemství života a onen smutek mlčení, který černými stíny se věsí na poslední slova příliš upřímných. V každém objeti myšlenky a ramen chví se nervózní křeč tonoucího, jež marně se zachytává tonoucího v tajemných vlnách. Život duše je cesta, kde nepředvídané události čekají ve všech štřinech a kde mlčení mluví jedinou společnou řečí všech světů a kde samoty mají tisíce zraků. Ale každý krok její splňuje vyšší tajemná očekávání a nejistoty její

mají hluboký význam. Její náhody jsou náhodami jen pro její nedokonalé poznání. Nejsou náhodami. V každé duši je zrak, který se dívá dovnitř, obrácen k neviditelné noci, fascinován jediným pohledem, z něhož se líjí světla všech minulých i budoucích hvězd. Příšerně slavné zkušenosti toho zraků neuvědomují se v duši po čas života na zemi v celé smrtelné nádhře svého bohatství. Tímto zrakem jsme spřízněni v jediné bratrstvo vidoucích a zasvěcených. Ale jen nejdůležitější snění v tlukotu srdce a v modlitbách světů osmělilo se tušiti. A přece tyto zkušenosti, jimž tisíciletí jsou potkáním okamžiku s okamžikem a všechny okamžiky jediným okamžikem, jimž systémy světů jsou hrou jisker zhasinajících nad plameny jednoho ohně a kde není místa pro naše bolesti a rozkoše, kam ani jeden paprsek z našeho slunce nepadne, aby se ihned nerozložil, a kde naše výtky nenačejí atmosféru, které by je nesly, zkušenosti noci, která není noci, jsou ve své podstatě celým našim ukrytým bohatstvím. Z nich odraží se k nám nejasná a hluboká řeč instinktů a z nich nabývá chvění éteru světla pro naše zraky. Uvědomití si tyto záhadné procesy, rozšíření škálu barevných tónů, které jsme schopni vnímat, osvo-bodit v pozemském zraku paprsky pronikající neviditelné, odkrývající nové obrazy, podmalované na obraze světa, učiniti poloviční slepotu naší extázi vidoucího do dvou nekonečností, spojených nezávislými osnovami souvislosti, není-liž to snem všech, kteří dovedou slyšeti v písní času hymnus budoucích svítání? Kdo z nás nechťel by býti dosti hrdým a silným, aby ho dosnil až do konce, v celém jeho šílenství, bez bázně a bez trestu? Aby dovedl poznati v našich bolestech úpal vnitřních výsluní? Aby dovedl pocítni v našich rostech

žízeň vzbuzenou velkým polednem hlubin? Aby dovedl oceniti v naší lásce nesmrtelnost tohoto mystického úsilí? Nevíte, že právě proto svítí ze zraků milenců světla nezrozených a čekajících? Nenásobí právě proto láska všechny smysly a nedává teskným slyšeti šepoty polibků z mlčelivého nárazu květů o květ a z šumění vod? V nocích svatebních, které táhnou zemí, ticho je dusné dechem přicházejících neviditelných zástupů a v šlehnutí jednoho okamžiku, jenž letí národy všech ostrovů a pevnin, rozsvěcuje se sny nesčíslných možností životů jen proto, aby budoucí bolesti mohly otevřítí jednou nové světy Poznání.

Všechna umění podmiňena jsou zkušenostmi druhého zraku. Řečí plnou symbolů, jejíž každé slovo vrací se z hlubin sterym echem jediné odpovědi, hovoří hudba. Z ledových výší, kam nevstoupil člověk než snem, do hlubin, z nichž vystoupily naše nejzáhadnější pravdy, padají bystřiny nekonečné melodie. V jejich žhavé a chladivé koupele stojí touhy naše s chvějící se nahotou, aby se vrátily s úsměvy svěžesti a pýchy, učiněny pro okamžik vševedoucími. A radostně odhaleny dýcháním věčného slunce čekají se zraky přítvornými dřimotou odpolední na příchod nových snů. Blankytny noci sklenuté magii tónů, v nichž i mlčení hvězd zdá se příliš hmotným průvodem éterným hlaholům tušení! A dlouhé ponuré rytmy, kde těsou se bolestně zápasý světla v soumracích tisíciletí, vzdech prsou utlačených příliš velikou tíží, která nebyla zmčena slabostí rukou! Procitlá duše věci hovoří v tónech; bolesti nabývají démonické výmluvnosti v jejich opojení. Dary obržiené poselství jar, čekající ticha moří, útoky neviditelných větrů a dlouhé, mlčelivé pohledy podzimmích dní nalézají slova, jimiž vyjadřují svá tajemství. Oblaky

stávají se symbolem, zakrývajíce dálky a přinášejíce
blesky s krátkými světly a blízkostí smrti; i mlha
nabývá nového smyslu, vystupujíc i z nejnepřístup-
nějších kvetoucích zahrad a vypíjejíc zvolna zá-
řící sílu denních i nočních hvězd. Všechny psy-
chické vegetace třídi se zákony tajemného heliotro-
pismu. Po celou dobu svého vývoje obracejí se
k slunci, které je zdrojem vší energie. Každá
myšlenka, i ta nejhudší a nejšednější, je schopna
rozpáliti se v oslňujícím lesku zavedením vnitřních
proudů. Každá je schopna projiti všemi uměními,
ze staletí do staletí, vládnouti mramorem a oběma
světly, v celé základní síle podložena hudbou. Každé
umění je halucinací z opojení nejsubtilnějších
rytmů éteru a krve. Symbolické stíny, za jitra uka-
zující k západu a k přístřímú svítání večer, pohybují
se v každém daném okamžiku u všech umění v jedi-
ném směru, dle stoupání mystického dne a dlouhé-
ho slunečního roku staletí a duší. Bolest všech
uměleckých snění je vzpomínkou na hlubiny, do
nichž se duše odvažila příliš daleko. A v jejich
úsměvech je lesk neviditelných slzí, které činí
umělkou krásu blížkou nejvzdálenějším. Jistoty
všech umění jsou vázány z jednoho pokladu jistot
a jejich sny jsou jedině noci a jednoho jitra.
Do všech svítí ze společných hlubin magická
osvětlení pohlcující obrysy některých tvarů, aby
jiné se zesílily a vykřikly ve fluoreskujícím zazaře-
ní, v němž tančí neviditelné paprsky, transformo-
vané do barevných tónů menší lomivosti, aby
mohly býti pozemským zrakům snem o neznámém.
Každé umělecké dílo hodne toho jména sní o ne-
smrtnosti. Neboť v zemi, odkud přišlo, se ne-
umírá. Každou vteřinou, kterou tam prodlelo, sílilo
v atmosféře zahoustlé tlakem všech výšší až k po-
středním hvězdám. Tam, v těch černých vlnách byly

koupány ty nejodvážnější myšlenky jako v čarovné
krvi a snad by zůstaly nezranitelné, kdyby větry
nad nimi nesvaly na ně osudný déšť pozemských
květů, které učinily lázeň jejich neuplnou.

Právě proto, že umění tryská ze zdrojů, do nichž
odrážejí se hvězdy druhého nebe, je výslední
sugescí každého velkého umění zesílení života
paprsky druhého slunce, rozšíření a prohloubení
jeho obrazů novými kořistmi světla a touhy a obo-
hacení dorozumivacích prostředků mezi dušemi.
V něm jeden hluboký zrak potápí se do sta zraků
a v dlouhém, rozkošném zajiskření opíjejí se
všechny tušením jediné Všudyprítomnosti. Nad
stránkou Mistra nescíslné neviditelné ruce podá-
vají se vám k stisknutí. Neboť podstatou umění
je láska, která učí mluvití nemá ústa a dodává smě-
lostí příliš nesmělým. Jako láska i umění miluje
zemi. I nejspirituelnější umění uznává vděčné,
že do jejího světla opíralo svá křídla, než mohlo
vzlétnouti do výšší, kde vznáší se rychlostí extra-
tických pohledů. Země zůstane vždy břehem,
k němuž se vrací ze svých výprav. I tenkrát, když
duše vyslovila jeho řeči touhu po vyjití ze světa
vadnoucích barev a slunci vraždících vlastní svá
jara přílišným ohněm své lásky, i tenkrát dodává
opojení jeho jemné příchuti vůni v zahradách
růží a upozorňuje na polibky, jimiž se stává až do
příchodu druhého života vonným několik oka-
mžků klamu. Neomamuje největší závratí síly ta
píseň, která měla dosti odvahy patřit do očí svému
nejzáhadnějšímu osudu a která šla ještě o krok dá-
le, když ze všech oken a dveří, otevřených do noci,
zatočil se nad ní mrazivý vítr, svál okolo ní všech-
na světla a pronikl jí, až zesínala? Ti, kteří hledají
květů k otrávení života (ubozí, zavírající oči, aby
neviděli krvavých reflexů vlastních svých zhasina-

jících výhni), marně přicházejí do těchto zahrad. Krása s láskou dávají si znamení přes jejich ramena, obě nevěrné, spojenkyně Iluze, podplacené zlatem tohoto slunce.

V staletých jitrních soumracích umění potkávají se stíny zapadlých světů se stíny přicházejících událostí. Všechno velké, co potkalo zemi, bylo napřed oznámeno snem. Cesta na světlo našeho slunce vede soumraky tušení. Před každým dnem šla noc s pohledem hvězd. Extaze otevřela nové perspektivy poznání. Dějiny lidské duše v tomto životě jsou dějinami jejích snů. Ale i ve světě snů panují zákony řídicí vesmír a vývoj, zákony hrající se záračnou lehkostí, která se usmívá tíží. Žádná půda není tak vytrahlá, aby nemohla živiti půlnoční, květenu mystických seteb. Není duše tak potopěná do tmy, aby v ní někdy barvami nezahraly zkušenosti druhého zraku. Není duše, která by opouštějíc poslední ze svých dnů směla si stěžovati, že neužřela zemi v jiném světle, nežli je světlo našeho slunce. Nad každým životem visí znepokojující stíny tajemného. Propast, jejíž pohled naplňuje závratí, je ustavičně otevřena po obou stranách všech cest. Každý zná chvíle nejistoty v krocích a ona náhlá vytkřiknutí lásky k neznámému, jehož jsme potkávali s tvaří zastřenou v nejosamělejších soumracích duše. Ten ustavičný zápas němých hlasů, hádajících se v našich samotách o směr cesty, kterým máme jíti. Hle! Včítky sestupují do našeho spánku a vedou nás do krajin, jichž nikdo neviděl otevřenýma očima, a přece je poznáváme; ale slova, která tam k nám zaznívají, jsou každému mimo nás nemá a čekala snad celá staletí, aby mohla být vyslovena ve spojení tak hluboce roztesknujícím. Každé rtý znají úsměv, který je navštívil proti jejich vůli, vysílaný do ne-

známa naproti neviditelným nadějím. Mystický úsměv, dar země a mládí, znamení, že naše duše je schopna ještě dlouhé cesty poznání a bolesti. Ostatně není i to, čemu říkají pověra, nedokonalé uvědomění jiných světél? A to, čemu říkají nemoc, rozbourání utajených vln hlubin, větry, jichž nedovedeme řídit i a které mají svůj zákon? Naše duše probíhá zkušenostmi dvou světů. Uvědomění o závislosti těchto zkušeností tvoří vyšší duševní život. Metody, dle nichž duše šíří svou vládu v hmotném a nehmotném, jsou individuální; na nich spočívá osamění osobnosti a přátelství duší. Součet světla všech duší na zemi v jediné době tvoří den mystické práce, v němž roste úroda budoucna. Každá z metod, jimiž duše si přisvojují a zpracovávají svá bohatství a své kořisti z obou světů, je schopna stvořiti své umění. Ale z objevů, které umění učinilo průběhem věků, jen nepatrná část uchová se v knihách a uměleckých dílech. Největší část odchází s dušemi, které svá vítězství dovedly aneb musily snítí mlčky.

Kráska světa je skrytá. Tisíce pohledů ztrácíme marně, poněvadž nedovedly uviděti svět v okresech jejího proměňujícího a očisťujícího záření. Neznáme celého bohatství vlastních svých krajín. Sotva že v slunci svého poledne dovedeme se orientovati podle svého stínu o tajemných světových stranách.

Po šesti dnech práce a budování světa je kráska sedmým dnem duší. Je harmonickým oddychnutím věčné vůle, tvůrčím pohledem, jenž se rozletěl všemi budoucími vesmíry, rozkvétajícími ze zrní prvňích hvězd, a shleďal, že všechno je dobré; zářícím pohledem, nesnesitelným smrtelnému, zachyceným věčností, ležícím, neviditelně až do času, na všech světech.

Jen tu a tam, z mrákot věků, zdvihne se duše dosti sílná, aby ho snesla ve žhoucích světlech ukončení, která prozatím staletími vývoje. Strašně a slavně divadlo blesků, jimiž se vyrovnávají oblaky ležící na věcech, věčné oslaveno časným, milostná zardění života rozniceného nesmrtností. V těchto chvílích, zdá se, že vzniklo učení o tvůrčí malomoci zla.

Ale ačkoli poznání krásy světa v jedině vizi jest dáno jen opojení vyvolených a jen proto jim, že mají dosti odvahy zjeviti je uprostřed tolika bolesti k útěše bratřím, nebesa světla se nad zemí nezavítají. Tisíciletí krouží země, ale soumraku, který by měl dosti šířky, aby jí trvale celou pokrýl, dosud nepoznala. Ani okamžik není bez květů a jaro na ní již po nescísná staletí si neodpočinulo. Cesty vedoucí k věčnosti jsou ustavičně plny přicházejících a odcházejících. Není okamžiku na zemi, aby

nebyl posvěcen rozhovorem některé duše s bohem. Není proměny v osvětlení tisíciliterého dne, aby nebyla některým znakem pozorována.

Oblaky zadržující pohledy k výši roztrhují se ustavičně nad hlavami národů. Ti, kteří v té chvíli dovodou bdíti, ucítí dobrodiní světla křísícího ukrytý svět v našem světě, azurné vegetace jeho neviditelných zahrad, duševní pokračování jeho hmotného jara. Dýchá jako vzpomínka na noc před narozením. Zlatá rosa jeho je tak bohatá, že dlouho i v tomto slunci leskne se na věcech. I vychřadlá skutečnost se usměje jako nemocný k potěšení přátel.

Ale k poznání sladkosti duševního vína je třeba jiné, silnější žízně. Žízně, která se dostavuje, aby odměnila únavu světů a hledajících. Architektura krásy světa je tak složitá, že celou nádheru jejích perspektív je možno přehlédnouti jen z míst, odkud slabému zraku všechny barvy a tvary a symboly splynou ve znepokojující nejistotu: města krásy, stavená na horách, obehnaná valy oblaků s přichystanými střelnými blesků. A přece vše, co může pojati duše, od nejbolestnějších poznání těla až k závratím, myšlenky, která se odvážíla příliš daleko, položeno na pravé místo, zasaženo jest ihned zlatou slávou jejího dne. Rozežhavený kov slova, krvavě řetavící v složeném vzduchu země, zdvižen do čistých, kyslíkových, život a plameny udržujících atmosfér věčnosti, zahoří v liliové nádhře jisker jak slunce.

Je zvláštní, skrytá souvislost mezi krásou a bolestí.

Za to nejmennější, co má život, za šepot bratrského přiznání mezi dušemi, za poznání, s jakou slávou se může člověk přiblížit k člověku, posel boží, za zážrak zapomenutí a odpuštění, za vznešená usi-

lí oběti bez odměny, děkuje život trpícím. Oni udržují posvátnou tradici mystické přibuznosti s bohem. Spravedlnost má pro ně chvějící se snížení hlasu, podobné padání rosy v soumracích jitrních; je třeba počkat ještě a chladící krůpěje budou ve vůních řetavěti z květů. Tisíce obrazů, zachycujících děj za dějem, jak za sebou následovaly v čase po celé věky, slijí se v jejich pohledu a vydají, oživlé, svůj skrytý pohyb krásy. Nové útrčhy zavanou jím do tváře, z blízkosti zatajující dech; poznají, že řady snů, které slouží duši v exilu země, jsou zbytkem z jejího královského dvoru z druhdy; a že čeká, nevěsta vyvolená, aby panovala, na svůj den, na břehu věčného moře, předouc, podobná noci, mezi jejmiz magickými prsty táhnou se hedvábné niti světla z běloskvoucího kužele měsíce.

Tajemství kontemplace, v němž nejhlubší krása života se odhaluje, blednou za dní pozemského štěstí. Hukot nesčíslných splavů sil, vystřikujících a pěnících se celým stvořením, hvízdání v čase řádících větrů přerušují ticho, v němž hovoří ukryté hlasy. Zrychlenými kroky chvátáme ohněm boje; příliš intenzivně sálá svět zdání. Slysíme tlukot vlastního unavovaného srdce, ne tlukot srdcí naplňujících vesmír.

Každému převratu ve společnosti předcháze-la bolest nesčíslných hledajících, činná a pracující bolest provázející vývoj. V bolesti stýká se vina s jejím usmířením. Noc následující po dni tisíce hvězdami volá nové jitra, aby zapálilo nejzávaznější ohně na východních pahorcích a oslavilo krok za krokem mystický postup života na zemi. Závratěmi smutku a smrti vystihujeme ony harmonie, které jsou cílem veskerého chvění ve vesmíru. Minulost, téžké stíny viny, probíhající tisíciletími, rozptylují se znenáhla před úžasnými dušemi jako

stráveny milostí. Dech smrti, podobný očisťujícímu větru, vane kvetoucími sady srdcí, roznášeje vůni do obou světů. Radošná, pevná výmluvnost, nehledající slov a nalézající ta nejvyšší, podobná vytržení extáze, jež nemá, co by ještě zatajila, uchvacuje znenáhla všechny řeči barev, zvuků a světla. Nad nížinami tmy a prvních soumraků, kde vládné fatalita nižším formám života, vystupujeme do oblasti svobodné vůle. Hlas víry zde zvoní, tisíce zvonů, hlas třesoucí se překvapenímí zraků, oddaný, přijímající radostně staletí vývoje, jistý vítězstvími, jichž víze, jak slunce blízké zemi, prozařovala z krve ve snění proroků.

Poznání krásy světa je cílem všeho našeho úsilí. Všechny poměry mezi dušemi nabývají vzrušení a napětí její neviditelnou vsudypřítomností. Ten, kdo nám dovedl ukázati některou novou linii, některou netušenou perspektivu z krásy věcí a světa, je naším dobrodincem, jediným a nezapomenutelným. Zdá se nám, jako by nám patřil před svým narozením a celou věčností se k nám blížil a v tomto životě konečně nás nalezl, aby nám řekl, co nám měl říci. Po celý život jsme mu vděční dle zákona lásky, která nedovede zapomenouti než jen na to, co sama rozdala. Odtud zbožňování milenců v tělesném jaře života, odtud extáze před díly géníů, která propůjčuje jejich slovům rezonance uvádějící v hudbu přelévání krve v žilách. Ale poněvadž je nemožno s naším tělem, nesoucím tíž minulosti, žíti v poměrech krásy předbíhajících o celé věky veskerou naši dokonalost, stává se i krása bolestí, jakousi netrpělivostí, jako by písek našich cest rozežhaven byl příliš jejím sluncem, že není možno státi v něm bosýma nohama dlouho na jednom místě.

Učiniti svůj svět krásnějším, než jsme jej přijali

v prvním otevření zraků, je věcnou touhou duší. Všechna úsilí tříští se o tuto práci, vyčerpávající síly věků. Milióny myšlenek zaměstnány jsou v tomto otroctví hledajících na polích démantových, v tropickém žáru tisíciletého dne. A přece je to otroctví, které je jedinou svobodou země, a bude čím dále tím tužší a přísnější, neboť bude čím dále tím vědoměji přijímáno. Ale naše žízeň po kráse nedává nám ani v stínech druhého života odpočinku a nespokojení s kořisti země větime, že i pak se staneme účastníky tohoto stupňovaného úsilí v nových podmínkách věčnosti.

Zástupové

Není samoty v duševním světě. Jsme ustavičně obklopeni tisíci. Zástupy neviditelných bratří šepotají v našich myšlenkách, cítíme dech jejich jako závat na místech, kam nikdo ještě před námi nevskočil, odpovídají k našim pochybnostem, rozpalují naše tváře slávou. Každé slovo, každé zachvění radosti a bolesti je magickou inkantací otvírající hroby. Každá vteřina našeho světla je zhuštěnou záti nesčetných dní. Aby naše oči mohly se otevřít pro krásu věcí, záření slunce, noci a rtů, tisíce očí se muselo uzavřít navždy.

Řeky, skály, moře, propasti, zvířata, květy i hvězdy hovoří nám o nesčíslných bratřích, kteří šli před námi a připravovali nám zemi. Kovy, vody, ohně i síly kladly se do jejich zimních, větrém tajemného života ustavičně se chvějících rukou, věk od věku dráždivějších a jemnější se přisávajících k věcem, jako by chtěly v nich ucítiti puls věčného rytmu, rukou, které rozsevaly bolest jak očarované zrní, jehož neubývá z dlaní, tonuly v bratrské krvi, trásly se doběla vysmahlé rozkošemi a umdleními, kletbou odsouzené odvrhnouti vše, čeho dosáhly, a rozvírati se dychtivě po nepojatelném, bez odpočinku, po celé věky, vysilované všechny společnou prací v jediných lomech až k poslednímu strnutí v agónii: a ještě tu zdály se hledati a rozplétati jemná, ostrá, do krve se zatřívající vlákna smrtících tenat, v jichž oka se zachytily.

Naše ruce přijaly jejich práci, rytmus jejího žaru, rozechvění její naděje. V znameních čar na jejich dlaních možno teď čísti budoucí dějiny země. Ne-

Zpívala

Uhasly květy šafránu a hořce voní chlad,
je večer, bratr večera, jenž do tváří nám tehdy zavíval.
V té chvíli nejmilejší můj vycházel do zahrad
a sladká slova nezapomenutelná mi mluvíval.
Můj milovaný odešel na nejtajemnější všech cest,
neznámým pro nás jménem zavolán,
a dvěře domu našeho do noci mlčenlivých hvězd
jsou od té doby otevřeny dokořán.

Je ticho kolem domu našeho a ticho v dálkách mých,
a z hlubin květů zaznívá včel zabloudilých úpění;
let nočních motýlů do oken bije zářících
a stromů přerývaný monolog je jako šepot ze snění.
Ozvěnou kroků ztracených jsou mého srdce údery,
v horečném spěchu nárazy dřevorubcovy sekery
a mezi ptáky zněmlými, v křídel úzkostném ševelu,
dohřmění dálných výstřelů nad nehybnými jezery.

Můj milovaný odešel, kde všichni z mého domu jsou,
na cestě, černou travou zarostlé, se strásá rosy pád.
Uhasly květy šafránu a nové růže voní tmou,
smích dívek sladký jest, zemdlené srdce touží spát.
Sním o setkáních záhadných, až nové jitro zasvitne,
v jar vyšších květu magickém, pod nových sluncí pocely...
U nohou mistrů žáci seděli; jich odpovědi soucitné
pro bolest moji ani slova neměly.